

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 7Csp/56/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8318202224
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Tomášová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2018:8318202224.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné v právnej veci žalobkyne: F. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. Č.. XX, korešpondenčná adresa: K. XX, XXX XX S., zast. JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, AK ul. Sv. hrdinov 163/66, 069 01 Snina, proti žalovanému: BENCONT COLLECTION, a.s., Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, zast. Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubříková, PhD., s.r.o., Vajnorská 100/A, 531 04 Bratislava, o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 1 749,49 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1 749,49 eur od 31.05.2018 do zaplataenia a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 19.06.2008 v Obchodných podmienkach, v článku 4. Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie - bod 4.6., v znení: „Platby od klienta sa voči pohľadávke banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná v nasledovnom poradí: 1. na poplatky podľa Sadzobníka, 2. úrok z omeškania, 3. úrok z úveru. 4. splátka istiny úveru.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Žalobkyni vo vzťahu k žalovanému p r i z n á v a súd náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 22.05.2018 domáhala vydania rozhodnutia v zmysle výroku tohto rozsudku. Podanie žaloby odôvodnila tým, že s právnym predchodcom žalovaného Poštovou bankou, a.s. uzatvorila dňa 19.06.2018 zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX. Predmetom úverovej zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 60 000,- Sk (1 991,64 eur), ktorý som sa zaviazala zaplatiť v 60 mesačných splátkach vo výške 1 624,- Sk (53,91 eur), s konečnou splatnosťou úveru 19.06.2013. V úverovej zmluve bola uvedená ročná úroková sadzba vo výške 21 % a RPMN vo výške 23,14 %. Jedná sa o spotrebiteľskú zmluvu, ktorú uzatvorila ako spotrebiteľka s právnym predchodcom žalovaného, dodávateľom finančnej služby.

Vzhľadom na skutočnosť, že sa jedná o spotrebiteľský úver, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať náležitosti podľa 4 ods. 2. zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len ZoSÚ). Konkrétne podľa ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať: adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť (§ 4 ods. 2. písm. d)), výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 4 ods. 2 písm. i)), ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (§ 4 ods. 2

písm. j)). V zmluve o úvere je tiež uvedená nesprávne celková výška nákladov 37 401,46 Sk. Celková výška nákladov predstavuje rozdiel medzi sumou, ktorú má spotrebiteľ na úver skutočne zaplatiť (výška mesačnej splátky x počet splátok), čo predstavuje sumu 97 440,- Sk (1 624,- Sk x 60) a výškou poskytnutého úveru (60 000,- Sk). Skutočná celková výška nákladov je preto správne 37 440,- Sk (97 440,- Sk - 60 000,- Sk = 37 440,- Sk).

Zmluva o úvere neobsahuje náležitosti podľa § 4 ods. 2. písm. d), i) a j) ZoSÚ, preto je predmetný úver podľa § 4 ods. 3. ZoSÚ, bezúročný a bez poplatkov.

Bezdôvodné obohatenie žalujem vo výške rozdielu medzi jej platbami, t.j. 3 741,13 eur a výškou úveru 1 991,64 eur, teda 1 749,49 eur.

Zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXXX obsahuje aj neprijateľnú zmluvnú podmienku, v Obchodných podmienkach, v článku 4. Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie v bode 4.6. Predmetné zmluvné ustanovenie poskytuje žalovanému ako dodávateľovi úveru možnosť započítavať jej platby na iný účel, akým je splatenie istiny tohto úveru, a bez ohľadu na jej vôľu. Toto ustanovenie zmluvy zakladá nevyvážený vzťah medzi ňou a žalovaným, pokiaľ ide o započítavanie jej platieb na predmetný úver, keďže umožňuje žalovanému postupovať v tomto smere nepredvídateľne a započítavanie jej platieb sa tak stáva pre ňu netransparentné. Uvedená zmluvná podmienka spôsobuje v rozpore s požiadavkou dobrej viery zjavnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, v neprospech spotrebiteľa a je teda v rozpore s generálnou klauzulou (§ 53 ods. 1 OZ). Poukázala na rozhodnutie Krajského súdu Prešov, sp. zn. 6Co/39/2011 z 20.09.2011.

2. Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil a žiadal ju v celom rozsahu zamietnuť.

3. Súd sa oboznámil so žalobou a jej prílohami a to zmluvou úvere, obchodnými podmienkami pre úveru, rozhodcovským rozsudkom, kalkulačkou pre výpočet RPMN, prehlásením zo dňa 02.05.2018, písomnými vyjadreniami strán sporu a zistil tento skutkový stav veci:

4. Poštová banka, a.s. ako pôvodný veriteľ a žalobkyňa dňa 16.06.2008 uzatvorili zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 60 000,- eur (1 991,64 eur). Žalobkyňa sa zaviazala úver splácať formou mesačných 60 splátok pri výške mesačnej splátky 1 624,- Sk (53,91 eur). Splatnosť prvej splátky bola 19.07.2008 a každej ďalšej k 19. dňu v mesiaci. Dátum konečnej splatnosti bol 19.06.2013. Výška úrokovej sadzby bola 21 % p.a., RPMN bola vo výške 23,14 % a priemerná RPMN 64,79 %. Celkové náklady boli 37 401,46 Sk (1 241,50 eur).

Podľa Článku 3., bod 3. Zmluvy, právne vzťahy neupravené zmluvou sa riadia Všeobecnými obchodnými podmienkami, Obchodnými podmienkami pre úver, sadzobníkom poplatkov, oboznámením spotrebiteľa s niektorými zmluvnými podmienkami dostupnej pôžičky, oznámením o úrokových sadzbách a informáciami o poistení.

Podľa Článku 3., bod 7. Zmluvy, zmluvné strany sa dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej vznik, platnosť a výklad, budú rozhodované v súlade s rozhodcovskou doložkou uvedenou vo Všeobecných obchodných podmienok.

5. Podľa Článku 4. - Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie, bod 4.6. Obchodných podmienkach pre úver spol. Poštová banka, a.s., platby od klienta sa voči pohľadávke banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná v nasledovnom poradí: 1. na poplatky podľa Sadzobníka, 2. úrok z omeškania, 3. úrok z úveru. 4. splátka istiny úveru.

Podľa Článku 11. - Prechodné a záverečné ustanovenia, bod 11.2. Obchodných podmienok pre úver spol. Poštová banka, a.s., zmluvné strany sa dohodli, že akékoľvek spory, ktoré vzniknú zo zmluvy, budú riešené dohodou. V prípade nedosiahnutia dohody sa uplatní na riešenie sporov rozhodcovská doložka uvedená vo VOP, na základe ktorej dochádza k mimosúdnejmu riešeniu týchto sporov.

Podľa Článku 11. - Prechodné a záverečné ustanovenia, bod 11.2. Obchodných podmienok pre úver spol. Poštová banka, a.s., postup pri podávaní reklamácií alebo sťažností vyplývajúcich z ZoÚ alebo

súvisiacich so ZoÚ, ako aj sťažností na vykonávanie sprostredkovanie poistenia, upravuje Reklamačný poriadok Banky, ktorý je prístupný na OM.

6. V zmysle čl. 10.2. - Riešenie sporov - Všeobecných obchodných podmienok (ďalej len „VOP“), bod. 10.2.1., Banka a klient sa budú snažiť o urovnanie všetkých sporov, ktoré vzniknú z Bankových obchodov rokovanim vedeným v dobrom úmysle a v snahe vyhnúť sa súdnemu sporu.

Podľa bodu 10.2.2. VOP, Banka a Klient sa dohodli na rozhodcovskej doložke týkajúcej sa riešenia všetkých sporov, ktoré medzi nimi vzniknú z právnych vzťahov vzniknutých pri poskytovaní Služieb, Bankových produktov a/alebo vykonávaní Bankových obchodov, vrátane sporov o platnosť, výklad a zánik príslušnej Zmluvy, a to v nasledovnom znení:

a) pokiaľ bude v príslušnom spore žalobcom Banka, predloží tento spor na prerokovanie a rozhodnutie Rozhodcovskému súdu, a to podľa jeho Štatútu a Rokovacieho poriadku, ktoré sú platné a účinné v čase začatia rozhodcovského konania;

b) pokiaľ bude v príslušnom spore žalobcom Klient, je oprávnený predložiť tento spor na prerokovanie a rozhodnutie Rozhodcovskému súdu, a to podľa jeho Štatútu a Rokovacieho poriadku, ktoré sú platné a účinné v čase začatia rozhodcovského konania alebo všeobecnému súdu.

Podľa bodu 10.2.3. VOP, Ak Klient, najneskôr pri uzavretí Bankového obchodu a/alebo Zmluvy nedoručí Banke písomne oznámenie, že s rozhodcovskou doložkou nesúhlasí, má sa za to, že ju prijal.

Podľa bodu 10.2.4. VOP, Banka a Klient sa dohodli, že sa podrobujú základným vnútorným právnym predpisom Rozhodcovského súdu, najmä Štatútu a Rokovaciemu poriadku, ktoré sú platné a účinné v čase začatia rozhodcovského konania. Jazykom rozhodcovského konania bude slovenský jazyk.

Podľa bodu 10.2.5. VOP, Banka a Klient sa ďalej dohodli, že táto rozhodcovská doložka zaväzuje právnych nástupcov oboch zmluvných strán.

Podľa bodu 10.2.6. VOP, Banka a Klient sa dohodli, že odstúpenie od Zmluvy sa nedotýka rozhodcovských doložiek, ktoré sú súčasťou Zmluvy uzavretej medzi Bankou a Klientom.

7. STÁLY ROZHODCOVSKÝ SÚD zriadený pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIAČNÁ, a.s., rozsudkom vo veci sp. zn. PV-C/1011/0236 zo dňa 12.2.2017 rozhodol, že žalobkyňa je povinná zaplatiť spol. PRO COVITAS s.r.o. 1 858,14 eur, úrok vo výške 21 % ročne zo sumy 1 858,14 eur od 02.12.2010 do zaplatenia istiny, úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 1 858,14 eur od 02.12.2010 do zaplatenia istiny, sumu dlžných úrokov a úrokov z omeškania ku dňu splatnosti úveru vo výške 133,09 eur, sumu dlžných úrokov a úrokov z omeškania vyčíslenú odo dňa nasledujúceho po splatnosti úveru do dňa 01.12.2010 vo výške 775,80 eur, sumu dlžných poplatkov vo výške 38,18 eur, náhradu poplatku za rozhodcovské konanie vo výške 112,24 eur a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Rozhodcovský rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 28.02.2014.

8. Z prehlásenia združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS zo dňa 02.05.2018 vyplýva, že žalobkyňa sa na združenie obrátila so žiadosťou o poskytnutie poradenstva ohľadom jej úveru, ktorý jej poskytla Poštová banka. Dňa 27.05.2016 žalobkyňa mu predložila zmluvu o úvere zo dňa 19.06.2008 a po jej posúdení žalobkyňa bola informovaná, že zmluva je bezúročnou a bez poplatkov a obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Po doložení potvrdenia od zamestnávateľa žalobkyne zistili, že úver bol poskytnutý vo výške 1 991,64 eur a zrážkami zo mzdy žalobkyne, bola v prospech zmluvy o úvere zrazená suma 3 741,13 eur. Tým došlo na strane veriteľa k bezdôvodnému obohateniu vo výške 1 749,49 eur.

9. Žalovaný v písomnom vyjadrení zo dňa 01.06.2018 uviedol, že jeho právny predchodca spoločnosť PRO CIVITA s. r. o., podala voči žalobcovi žalobu o zaplatenie na Rozhodcovský súd dňa 17.10.2011, pričom v tejto veci Rozhodcovský súd vydal rozhodcovský rozsudok zo dňa 17.01.2014, právoplatný dňa 28.02.2014 pod sp. zn. PV-C/1011/0236. Žalobca v rozhodcovskom konaní ako žalovaný bol v rozhodcovskom konaní úplne pasívny, pričom rozhodcovský súd podrobil zmluvu o úvere súdnemu preskúmaniu a nezistil, že by bola bezúročná a bez poplatkov alebo, že by obsahovala akúkoľvek neprijateľnú zmluvnú podmienku. V zmysle vyššie uvedeného vzniesol námietku „res iudicata“. V tomto smere poukázal na uznesenie Okresného súdu Galanta zo dňa 12.12.2017 sp. zn. 26Csp/218/2017.

Ohľadom reklamácií poukázal na znenie čl. 11, bod. 11.3 Obchodných podmienok. Poštová banka, a. s. má po celom Slovensku 52 pobočiek, pričom o poštách ani nehovoriac. V prípade ak by žalobca chcel skutočne uplatniť reklamáciu týkajúcu sa zmluvy o úvere, najst' príslušné miesto na to vhodné, by bol pre žalobcu najmenší problém. Navyše v čl. 1 samotnej zmluvy o úvere, sa v prvom odseku, prvej vete uvádza celé obchodné meno a adresa Poštovej banky a.s., a teda ak by sa žalobca nevedel dopátrať ani jednej z 52 pobočiek Poštovej banky, a. s. na tam uvedenej adrese.

Pokiaľ ide o výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, poukázal na Rozsudok súdneho dvora sp. zn. C-42/15, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11Co/39/2016 zo dňa 11.04.2017, uznesenie Krajského súdu v banskej Bystrici sp. zn. 16Co/208/2017 zo dňa 30.11.2017.

Z uvedeného možno zhrnúť, že Súdny dvor dospel k záveru, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Zároveň súdny dvor dospel k záveru, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Judikatúra európskeho súdneho dvora (ESD) je rozhodovacou praxou Súdného dvora EÚ, ktorú vytvárajú rozhodnutia tohto súdu v jednotlivých preskúmaných záležitostiach. Európsky súdny dvor je pritom jedným z orgánov EÚ, na ktorý členské štáty tejto nadnárodnej organizácie preniesli určité rozhodovacie právomoci, a tak rozhoduje spory medzi vládami členských štátov a európskymi inštitúciami a prejednáva aj žaloby jednotlivcov či organizácií proti inštitúciám EÚ. Zároveň dohliada, aby členské štáty dodržiavali európske právo a preskúmava aj súlad právnych aktov vydávaných inštitúciami EÚ so zakladajúcimi zmluvami, ktoré tvoria akoby ústavu Európskej únie. Judikatúra európskeho súdneho dvora má pritom najmä zabezpečovať jednotný výklad práva EÚ a tak aj jeho rovnaké uplatňovanie v jednotlivých členských štátoch. Práve v prípadoch, kedy ESD podáva právny výklad ustanovení európskeho práva či už v jednotlivých rozhodnutiach alebo na žiadosť súdov členských štátov či iných orgánov a inštitúcií EÚ má judikatúra ESD všeobecnú záväznosť. To znamená, že týmto výkladom ESD sa musí riadiť nielen súd, ktorý o výklad požiadal či štát alebo inštitúcia EÚ, ktorej je rozhodnutie určené, ale všetky členské štáty, ich orgány a obyvateľstvo ako aj samotné orgány EÚ. Judikatúra ESD má preto povahu prameňa európskeho práva. Zároveň platí, že ak je akékoľvek vnútroštátne pravidlo (napr. zákon, vyhláška) v rozpore s európskym právom, orgány daného štátu ho nemajú uplatňovať.

Na základe vyššie uvedeného má žalovaný za to, že vyššie uvedenú zmluvu o úvere nemožno považovať za bezúročnú a bez poplatkov z dôvodu, že zmluva o úvere neobsahuje výšku, počet a termíny splátok, nakoľko vzhľadom na vyššie uvedené je zřejmé, že zmluva o úvere priamo nemusí takýto údaj obsahovať, ale postačí, ak sa táto informácia na základe zmluvy o úvere dá identifikovať, čo v danom prípade zmluva o úvere spĺňa.

V ďalšom uviedol, že posledná splátka úveru je v nižšej sume, ako ostatné splátky a to v sume 1 585,54,- Sk. A nakoľko je posledná splátka nižšia ako tie ostatné znamená to, že aj celková výška nákladov je iná ako uvedená v zmluve. Právny predchodca žalovaného, banka, pred poslednou celou splátkou zasiela žalobcovi informáciu o výške poslednej splátky, čiže ak posledná splátka je nižšia ako ostatné, tak banka zašle pred jej splatnosťou dlžníkovi list, ktorým mu oznámi túto poníženú splátku a zároveň mu oznámi, že sa jedná o poslednú splátku. Uvedené je práve z dôvodu, že bankový systém je nastavený na dobu splácania v rokoch, pričom samotný dlžník si v žiadosti okrem iného má možnosť zvoliť výšku úveru ako aj dobu splácania úveru v rokoch.

Nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia je premlčaný a preto vznáša námietku premlčania. Žalobca podal žalobu na okresný súd dňa 21.05.2018, čo znamená, že žalobkyňa môže požadovať platby 2 roky spätne od 21.05.2018. A teda ide o všetky platby od 21.05.2016. Uviedol, že žalobkyňa v tomto čase realizovala nasledovné úhrady: dňa 10.06.2016 vo výške 59,06 eur, dňa 08.07.2016 vo výške 53,90 eur, dňa 10.08.2016 vo výške 22,86 eur, dňa 09.09.2016 vo výške 53,90 eur, dňa 10.10.2016 vo výške 53,90 eur, dňa 10.11.2016 vo výške 53,90 eur a dňa 09.12.2016 sumu 53,90 eur. V prípade, ak by aj čisto hypoteticky uvažoval nad vydaním bezdôvodného obohatenia, súd by ho nemohol priznať v takom rozsahu ako uvádza žalobca, nakoľko nárok by mohol mať odo dňa 21.05.2016. Ide teda o vyššie uvedené platby v celkovej sume 351,42 eur.

Pokiaľ sa jedná o časť žaloby, ktorou sa žalobkyňa domáha vyslovenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky uviedol, že je právnym nástupcom pôvodného veriteľa, malo by ísť o nerozlučné spoločenstvo a mal by byť preto žalovaný spolu s pôvodným veriteľom. Jedná sa o určujúci výrok a preto musí žalobkyňa preukázať na takomto určení naliehavý právny záujem, čo preukázať nemôže. Všetky platby žalobkyne boli zaúčtované na istinu úveru a ak by súd žalobe v tejto časti vyhovel, rozhodnutie by nebolo nijakým spôsobom užitočné. V tomto smere poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/531/2015.

10. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení zo dňa 15.06.2018 uviedla, že vznesenú námietku *res iudicata* považuje za nedôvodnú. V zmluve je neprijateľným dojednaním dojednanie, ktorým sa zmluvné strany dohodnú riešiť všetky spory vyplývajúce z úverovej zmluvy výlučne pred rozhodcovským súdom, vopred vybraným dodávateľom, a následne by rozhodnutie tohto rozhodcovského súdu malo slúžiť ako exekučný titul. Takáto zmluvná podmienka materiálnu disproporciu v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa vopred vzdáva svojich práv, vyjadriť nesúhlas s rozhodcovskou doložkou a zhoršuje si tým svoje zmluvné postavenie. V tomto smere poukázala na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8Co/46/2014 zo dňa 24.03.2014. Zakomponovanie rozhodcovskej doložky do úverovej zmluvy došlo k narušeniu rovnováhy medzi právami zmluvných strán. Rozhodcovský súd jej neposkytol žiadnu ochranu spotrebiteľských práv. Dojednaná rozhodcovská doložka nemohla platne založiť právomoc rozhodcovského súdu.

Pokiaľ sa jedná o bezdôvodné obohatenie je toho názoru, že v úverovej zmluve absentujú náležitosti podľa zákona č. 258/2001 Z.z. je v nej uvedená aj v nesprávnej výške suma nákladov spojených s úverom. Neobsahuje ani povinné údaje v zmysle § 4 ods. 2 písm. d), i) a j) uvedeného zákona, preto je predmetný úver bezúročný a bez poplatkov.

Nie je dôvodná ani argumentácia žalovaného ohľadom aplikácie rozhodnutia SD vo veci C-42/15 a predmetné rozhodnutie nie je použiteľné pre tento spor. V uvedenom rozsudku je podaný výklad Smernice 2008/48, ktorá bola do právneho poriadku SR prevzatá až zákonom č. 129/2010 Z.z. Predmetná úverová zmluva však bola uzavretá podľa zákona č. 258/2001 z.z..

Pokiaľ sa jedná o námietku premlčania nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia uviedla, že čo sa týka subjektívnej a objektívnej premlčacej doby, tak pre kategóriu objektívnosti je podstatnou nezávislosť od ľudského vedomia. Naproti tomu pre kategóriu subjektívnosti je podstatnou jestvovanie vo vedomí, závislosť od vedomia, získanie vedomosti. Subjektívna premlčacia doba plynie odvtedy, kedy ten, na úkor koho bolo bezdôvodné obohatenie získané, zistí skutkové okolnosti o tom, že môže podať žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohla dozvedieť skôr. Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil vtedy, keď skutočne zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia. V tomto smere poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Cdo/67/2011, NS ČR sp. zn. 21Cdo/3433/2008 a 21Cdo/3434/2008, NS SR sp. zn. 3Cdo/145/2004, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20Co/281/2015 a ďalšie rozhodnutia prvoinštančných súdov - Okresný súd Prešov sp. zn. 28C/45/2014, 17C/418/2014, Okresný súd Svidník sp. zn. 2C/102/2016, 6C/167/2010, 7C/107/2010, 2C/301/2013, 2C/79/2011, Okresný súd Bardejov sp. zn. 5C/457/2015. Ona sa o skutočnosti, že sa žalovaný na jej úkor bezdôvodne obohatil dozvedela dňa 09.06.2016 od Združenia HOOS.

Pokiaľ sa jedná o objektívnu premlčaciu dobu uviedla, že je potrebné aplikovať desaťročnú dobu. Konanie subjektu, ktorý dlhodobo a opakovane poskytuje a spravuje spotrebiteľské úvery, sa nedá označiť ináč ako úmyselné konanie vedúce k bezdôvodnému obohateniu tým, že nedá do súladu svoje zmluvy so zákonom o spotrebiteľských úveroch a požaduje plnenia, na ktoré nemá nárok. V tomto smere poukázala na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Co/293/20114, sp. zn. 2Co/9/2012, sp. zn. 3Co/41/2012, 5Co/134/2012, 7Co/235/2015, sp. zn. 12Co/16/2016, 17Co/50/2015, 18Co/47/2016, 20Co/295/2014, 21Co/72/2014, 3Co/105/2017, 6Co/243/2016, 25Co/75/2017, 18Co/18/2017, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/648/2013.

Pokiaľ sa jedná o námietku žalovaného ohľadom nedostatku jeho pasívnej vecnej legitímácie v časti určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky tak uviedla, že na žalovaného bola predmetná pohľadávka

postúpená v celom rozsahu, spolu s príslušenstvom a všetkými právami a povinnosťami s ňou spojenými. V tomto smere poukázala na kapitolu 1, čl. 2 písm. b) *Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES. Žalovaný je obchodníkom v zmysle citovanej normy. Takýto obchodník zodpovedá za svoju činnosť, ktorou pomáha porušovať práva spotrebiteľa inému obchodníkovi a za ktorého sa iný obchodník skrýva. Ďalej poukázala na znenie § 2 písm. b) zákona č. 250/2007 Z.z.

Na určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky je na jej strane daný aj naliehavý právny záujem a s určovacím výrokom počíta aj § 53a OZ a § 3 ods. 3 a 5 zákona č. 350/2007 Z.z. V tomto smere poukázala na rozhodnutie NS SR sp. zn. 1MCdo/1/2009, Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6Co/18/2013, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20Co/12/2012.

11. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 10.07.2018 uviedol, že pokiaľ ide o Rozhodcovský súd, tak v zmysle § 21 ods. 1 ZRK je to v prvom rade samotný rozhodcovský súd, ktorý je oprávnený posudzovať platnosť rozhodcovskej zmluvy a tým aj svoju vlastnú právomoc v tom danom prípade. Ak rozhodcovský súd po preskúmaní okolností konkrétneho prípadu svoju právomoc uzná, je možné hovoriť o tom, že tak uznal aj platnosť samotnej rozhodcovskej doložky, ktorá túto právomoc v spotrebiteľskej zmluve zakladá. V tomto smere je tiež nutné poznamenať, že § 21 ods. 2 ZRK poskytuje spotrebiteľovi, ako riadnemu účastníkovi rozhodcovského konania, možnosť namietať neplatnosť rozhodcovskej doložky už v konaní pred samotným rozhodcovským súdom. V tomto smere poukázal na nález Ústavného súdu II. US 499/2012. Z uvedeného je zrejmé, že právomoc rozhodcovského súdu má oprávnenie skúmať len samotný rozhodcovský súd a to v konaní vedenom pred rozhodcovským súdom. Podľa jeho názoru, bola rozhodcovská doložka dojednaná platne. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora vo veci sp. zn. C-42/15. Z tohto rozhodnutia vyplýva, že zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument. Zmluva o úvere obsahuje odkaz na Obchodné podmienky, Všeobecné obchodné podmienky, ako aj sadzobník poplatkov a iné dokumenty Poštovej banky, a.s.

Pokiaľ sa jedná o námietku premlčania uviedol, že žalobkyňa sa dozvedela o tom, že sa na jej úkor bezdôvodne obohatil dňa 09.06.2016, avšak žaloba bola podaná až dňa 21.05.2018. Pričom žalobkyni dňa 10.06.2016, 08.07.2016, 10.08.2016, 09.09.2016, 10.10.2016, 10.11.2016, 9.12.2016 boli zrazené prostredníctvom dohody o zrážkach zo mzdy ďalšie prostriedky a nepodnikla žiadne kroky napriek tomu, že mala vedomosť o tom, že sa jej úkor bezdôvodne obohacuje. Navyše od 09.12.2016 čakala ďalší 1 rok a 5 mesiacov a 12 dní kým podala žalobu. Preto za účelom posúdenia subjektívnej premlčacej doby je potrebné vychádzať z dátumu podania žaloby.

Zdôraznil, že zákonu číslo 129/2010 Z. z. predchádzala smernica Európskeho parlamentu a rady 2008/48 ES. Na základe tejto smernice bol prijatý zákon č. 129/2010 Z. z. Následne Európsky súdny dvor vo veci C42/15 poskytol výklad k tejto smernice. Z toho dôvodu je rozhodnutie C42/15 významným zdrojom výkladu zákona č. 129/2010 Z. z.

12. Podľa § 261 ods. 3, písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka platného a účinného v rozhodnom období (ďalej len „Obchodný zákonník“), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

13. Podľa § 2 ods. 1 písm. a) 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Zákon“), spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Podľa § 4 ods. 1 Zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 4 ods. 2 Zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať:

- a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,
- b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok,
- l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,
- n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,
- o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- p) práva spotrebiteľa podľa § 7,
- q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

Podľa § 4 ods. 3 Zákona, pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

- a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
- b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

14. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“) v znení platnom a účinnom v rozhodnom období, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 5 ods. 1 Zákona o ochrane spotrebiteľa, výrobcu, predávajúci, dovozca alebo dodávateľ nesmú klamať spotrebiteľa, najmä uvádzať nepravdivé, nedoložené, neúplné, nepresné, nejasné alebo dvojzmyselné údaje alebo zamlčať údaje o vlastnostiach výrobku alebo služby alebo o nákupných podmienkach.

Podľa § 8 ods. 3 Zákona o ochrane spotrebiteľa, obchodná praktika sa tiež považuje za klamlivú, ak opomenie podstatnú informáciu, ktorú priemerný spotrebiteľ potrebuje v závislosti od kontextu na to, aby urobil rozhodnutie o obchodnej transakcii, a tým zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že priemerný spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil.

Podľa § 8 ods. 4 Zákona o ochrane spotrebiteľa, za klamlivé opomenutie sa tiež považuje, ak predávajúci skrýva alebo poskytuje nejasným, nezrozumiteľným, viacvýznamovým alebo nevhodným spôsobom podstatné informácie uvedené v odseku 1, alebo neoznami obchodný účel obchodnej praktiky, ibaže je zrejмый z kontextu, pričom v dôsledku klamlivého opomenutia priemerný spotrebiteľ prijme rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neprijal.

15. Podľa § 3 ods. 1. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“), výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 52 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka, musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

16. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Týmto predpisom je v danom prípade nariadenie vlády SR č.87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia č.87/1995 Z.z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

17. Podľa čl. 3 bod. 1 Smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe dôvery.

18. Podľa § 161 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

19. V danej právnej veci vzhľadom na námietku žalovaného veci rozhodnutej (res iudicate) súd v prvom rade skúmal či takáto prekážka súdneho konania existuje a teda či môže vo veci konať a rozhodnúť.

Žalovaný namietal, že na základe predmetnej úverovej zmluvy bolo vedené rozhodcovské konanie a to na základe platnej rozhodcovskej doložky uvedenej vo všeobecných obchodných pôvodného veriteľa, ktoré podľa zmluvy o úvere mali byť jej súčasťou a v tomto konaní rozhodcovský súd aj o nároku vyplývajúceho z predmetnej úverovej zmluvy právoplatne rozhodol.

Súd je toho názoru, že právoplatný rozhodcovský rozsudok na plnenie predstavuje prekážku právoplatne rozsúdenej veci, nie však v konkrétnej prejednávanej veci, keďže rozsudok je založený na neprijateľnej rozhodcovskej doložke a potom i rozhodnutie rozhodcovského súdu predstavuje nulitný rozhodcovský rozsudok, ktorý nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci. Strany zmluvy o úvere uzatvorili v súvislosti s úverovou zmluvou rozhodcovskú doložku v rámci všeobecných podmienok poskytovania úveru ako súčasť úverovej zmluvy, od ktorej rozhodcovskej doložky odvodzoval i rozhodcovský súd svoju právomoc. Súd Slovenskej republiky vo viacerých prejednaných veciach však judikovali, že takto uzatvorená rozhodcovská doložka má charakter neprijateľnej, a teda, neplatnej zmluvnej podmienky, pretože nebola individuálne dohodnutá, ale je len súčasťou štandardnej formulárovej zmluvy - všeobecných obchodných podmienok, ktorej návrh bol vopred pripravený, hromadne používaný bez akejkoľvek možnosti ovplyvnenia zo strany spotrebiteľa, ktoré dojednania nútili spotrebiteľa podrobiť sa rozhodcovskému konaniu na konkrétnom Rozhodcovskom súde bez možnosti domáhania sa ochrany práv na súde všeobecnom. Rozhodcovská doložka bola len súčasťou všeobecných obchodných podmienok k úverovým zmluvám, a preto pokiaľ takáto rozhodcovská doložka trpí absolútnou neplatnosťou, ide o právny úkon, ktorý neexistuje a ak aj bol vydaný na základe takéhoto právneho úkonu rozhodcovský rozsudok, trpí neúčinnosťou, pretože Rozhodcovskému súdu chýbala právomoc na vydanie rozhodnutia.

Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je charakteristikou aj pre daný prípad, keď rozhodcovská doložka bola inkorporovaná vo všeobecných obchodných podmienkach. Je nepochybné, že rozhodcovský rozsudok bol vydaný na základe rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej zmluvnej podmienky, preto právomoc rozhodcovského súdu na vydanie rozhodcovského rozsudku absentovala a takýto paakt preto nemôže byť spôsobilý, aby bol neodstrániteľný nedostatkom podmienky konania a dôvodom na jeho zastavenie. Rozhodcovský rozsudok založený na neprijateľnej

zmluvnej podmienke v spotrebiteľskej zmluve je nulitný, ničotný akt, potom aj plnenie na jeho základe nemôže požívať legitimitu rozsudku všeobecného súdu.

Rozhodcovská zmluva (rozhodcovská doložka) uzavretá so spotrebiteľom ak má byť právom akceptovaná ako prejav zmluvnej autonómie musí byť tiež výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informáciu o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená.

Súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/660/2015 zo dňa 20.11.2016: „ doručení rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať podľa § 37 zák. č. 244/2002 Z. z., má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu (§ 35 zák. č. 244/2002 Z. z.). Tuzemský rozhodcovský rozsudok, ktorý sa stal právoplatným, je po uplynutí lehoty na plnenie v Slovenskej republike vykonateľný podľa osobitných predpisov (§ 44 ods. 2 zák. č. 244/2002 Z. z.). Vzhľadom na to, že právoplatný rozhodcovský rozsudok má rovnaké účinky ako rozsudok všeobecného súdu, je súd povinný nakladať s takýmto rozsudkom rovnako, ako s rozsudkom všeobecného súdu. V opačnom prípade by porušil zásadu rovnocennosti a neprípustne by uplatnil rozdielny procesný postup v prípade, že žalobca uplatňuje svoje právo na základe rozsudku vydaného všeobecným súdom a iný prístup, ak uplatňuje svoje právo na základe rozhodcovského rozsudku vydaného v rozhodcovskom konaní. Zároveň však platí, že rozhodnutie, ktoré nie je exekučným titulom, nie je spôsobilé byť podkladom pre nútený výkon rozhodnutia (exekúciu). Rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve (§ 4 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z.). Rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Ak v určitej veci nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy alebo došlo k dojednaniu o rozhodcovskej doložke neplatne, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Keby súd v takomto prípade akceptoval rozhodcovský rozsudok, pre vydanie ktorého nebola daná právomoc rozhodcovského súdu, akceptoval by vykonateľnosť rozhodnutia vydaného tým, kto na to nemal právomoc. Išlo by o akceptáciu „rozhodnutia“ nevykonateľného, majúceho účinky paaktu.“

Ústavný súd SR v uznesení sp. zn. IV. ÚS 371/2018 zo dňa 20.06.2018 uviedol: „ Podľa názoru ústavného súdu zo žiadneho z odôvodnení rozhodnutí okresného súdu nemožno vyvodit' takýto záver, práve naopak, okresný súd zreteľne artikuloval požiadavku individuálneho dojednávania rozhodcovských zmlúv, resp. rozhodcovských doložiek ako predpoklad úspešného domáhania sa ich ochrany v konaní pred súdom, t. j. podmienil posúdenie platnosti takejto zmluvy konkrétnou požiadavkou, ktorá je pre dodávateľa (oprávnený subjekt) splniteľná a zakladá platnosť rozhodcovskej doložky, na základe ktorej môže oprávnená osoba (dodávateľ) začať rozhodcovské konanie. Ústavný súd k tomu ešte dodáva, že v prípade spotrebiteľskej legislatívy je popri gramatickom výklade na mieste použiť aj výklad teleologický v súlade so zmyslom právnej úpravy, ktorý je v tomto prípade determinovaný princípom potreby zvýšenej ochrany spotrebiteľa. Ten vychádza z požiadavky korektných spotrebiteľských zmlúv voči spotrebiteľom, zo zákazu zneužívania dominantného postavenia dodávateľa a zákazu používania zmluvných podmienok, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Taká interpretácia, ktorá akcentuje princíp zvýšenej ochrany spotrebiteľa a ochranu zmluvnej spravodlivosti je aj v súlade s požiadavkou stanovenou v § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka a nemožno ju hodnotiť ako interpretáciu, ktorá ide nad rámec zákona.“

Pozri aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/122/2011 zo dňa 09.02.2012, sp. zn. 6Cdo 143/2011 zo dňa 18.01.2012, uznesenie sp. zn. 3MCdo/11/2010 zo dňa 26.09.2011, uznesenie sp. zn. 3Cdo/146/2011 zo dňa 13.10. 2011 - rozhodnutie č. 46 Zbierky stanovísk NS a súdov SR 3/2012, uznesenie NS SR sp. zn. 6MCdo/9/2012.

20. Podľa nálezu Ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 499/2012 z 10. júla 2013 týkajúceho sa zabezpečenia záruk kontradiktórnosti konania pri preskúmaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie : „ ...v prerokovanej veci okresný súd i krajský súd pri rozhodovaní o vydaní poverenia podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku neobmedzili svoje skúmanie len na obsah exekučného titulu, návrhu na vykonanie exekúcie a žiadosti o vydanie poverenia, ale nad rámec toho preskúmali aj obsah poisťnej zmluvy s pripojenými všeobecnými poisťnými podmienkami a na ten účel nimi vykonali listinný dôkaz. Z takto vykonaného listinného dôkazu dospeli súdy k (odchylnému) skutkovému stavu, na ktorom založili svoj právny záver o právnej povahe rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej podmienky a v dôsledku toho o jej neplatnosti. Týmto postupom v podstate znemožnili

sťažovateľke uplatniť svoje právo priznané exekučným titulom, ktorého účinky (§ 37 rozhodcovského zákona) sa v zásade zhodujú s účinkami právoplatného rozsudku, teda právoplatne priznaného nároku. Za týchto okolností bolo podľa názoru ústavného súdu povinnosťou minimálne okresného súdu dať sťažovateľke priestor, aby sa zoznámila s dôkazmi, ktoré okresný súd vykonal, a skutkovými zisteniami, ktoré z nich vyvodzuje, a vyjadrila sa k nim, ako aj aby prípadne navrhla iné dôkazy na vyvrátenie týchto skutkových zistení. Uvedený priestor nevyhnutne nevyžaduje konanie pojednávania, vyžaduje však písomné alebo ústne vypočutie sťažovateľky k uvedeným otázkam. Len týmto postupom dôjde ku skutočnému naplneniu práva sťažovateľky na prerokovanie (takto vymedzenej odlišnej) veci „v jej prítomnosti“ a na „vyjadrenie sa k vykonaným dôkazom“, ktoré jej zaručuje čl. 48 ods. 2 ústavy. Na tomto základe ústavný súd v označenom náleze rozhodol, že najvyšší súd porušil základné práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj jej právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže síce mal k dispozícii efektívne právne prostriedky nápravy pochybení, ktorých sa dopustili v predmetnej veci konajúce a rozhodujúce nižšie všeobecné súdy, ale ich nevyužil (neuplatnil).“

Po vydaní nálezu Ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 499/2012 z 10. júla 2013, III. senát Ústavného súdu vo svojich rozhodnutiach sp. zn. III. ÚS 433/2013 z 10. septembra 2013, sp. zn. III. ÚS 455/2013 z 26. septembra 2013 a sp. zn. III. ÚS 480/2013 z 2. októbra 2013 a I. senát v uznesení sp. zn. I. ÚS 641/2013 z 30. októbra 2013 odmietli identické sťažnosti sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, pričom v uzneseniach sp. zn. I. ÚS 675/2013 z 13. novembra 2013, sp. zn. I. ÚS 14/2014 z 23. januára 2014 a sp. zn. I. ÚS 41/2014 z 29. januára 2014 I. senát ústavného súdu vyslovil právny názor, podľa ktorého: ... pokiaľ sťažovateľ «Pokiaľ sťažovateľka „in concreto“ namietala skutočnosť, že sa nemohla vyjadriť k vykonávanému dokazovaniu zo strany okresného súdu v súvislosti s rozhodovaním o vydaní poverenia súdnemu exekútorovi, ústavný súd predostiera, že z pohľadu „materiálneho“ uvedení možnosť sťažovateľka mala a aj ju využila v rámci ňou podaných opravných prostriedkov (odvolania a dovolania) a v rozsahu veci primeranom sa s touto jej obranou zaoberali aj vyššie súdy (krajský súd a najvyšší súd). Z hľadiska princípu materiálnej pravdy reálny proces v danej veci teda zabezpečil, aby sa všeobecné súdy v rámci inštančného postupu zaoberali aj podstatnými dôvodmi uvádzanými sťažovateľkou v sťažnosti, aj keď nie podľa predstáv sťažovateľky, t. j. v rámci konania pred okresným súdom, ale v jeho celostnom priebehu.“ Pozri aj I. ÚS 675/2013, I. ÚS 14/2014 bod 38, I. ÚS 41/2014).

Zistenie, že o v zásade identických veciach sťažovateľky rozhodujú senáty ústavného súdu rozdielne, viedlo IV. senát Ústavného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. IV. ÚS 344/2012 k uplatneniu postupu podľa § 6 zákona o ústavnom súde, v rámci ktorého IV. senát ústavného súdu predložil kľúčové právne názory I., II. a III. senátu ústavného súdu vyslovené v ich doterajších rozhodnutiach o v zásade identických sťažnostiach sťažovateľky na posúdenie plénu ústavného súdu na účel zjednotenia právnych názorov pri rozhodovaní o dosiaľ nerozhodnutých sťažnostiach sťažovateľky. Plénum ústavného súdu návrh na zjednotenie odchylných právnych názorov prerokovalo na neverejnom zasadnutí 7. mája 2014, pričom prijalo toto stanovisko: „Pri preskúmaní žiadosti exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (§ 44 Exekučného poriadku) sa môžu primerane uplatniť ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku vzťahujúce sa na dokazovanie. Ak exekučný súd pri preskúmaní žiadosti exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vychádza aj z iných listín (či iných dôkazov) než tých, ktoré sú výslovne uvedené v § 44 ods. 2 Exekučného poriadku (exekučný titul, návrh na vykonanie exekúcie a žiadosť o vydanie poverenia), a na tomto základe posúdi exekučný titul v neprospech oprávneného, je povinný dať mu možnosť vyjadriť sa k podkladom svojho preskúmania; ak tak exekučný súd neurobí, zakladá jeho rozhodnutie dôvod na vyslovenie porušenia základného práva oprávneného vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky Pre ústavnú konformnosť konania ako celku postačuje, ak je oprávnenému táto možnosť reálne poskytnutá v odvolacom konaní.“

21. Súd preto obranu žalovaného v tejto časti považoval za nedôvodnú.

22. Na základe vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že medzi žalobkyňou a pôvodným veriteľom bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, teda spotrebiteľská zmluva. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech

spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

Táto zmluva je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka

23. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

24. Súd na základe vykonaného dokazovania tak mal za preukázané, že medzi pôvodným veriteľom a žalobkyňou bola uzatvorená zmluva o úvere, ktorá je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalobkyňa bol reálne poskytnutý úver vo výške 1 991,64 eur a v prospech predmetnej úverovej zmluvy uhradila finančné prostriedky vo výške 3 741,13 eur. Súd pre úplnosť poukazuje, že v časti výšky splatených finančných prostriedkov súd vychádzal z dokladov predložených žalobkyňou, nakoľko žalovaný aj napriek výzve zo strany súdu platobnú históriu úverovej zmluvy nepredložil a uviedol, že takýto doklad v konaní ani neposkytne.

25. Uzatvorená úverová zmluva je tiež zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 258/2001 Z. z. spotrebiteľských úveroch; uzavretá úverová zmluva nie je vylúčená z pôsobnosti citovaného zákona. Pôvodný veriteľ ktorý zmluvu uzatváral bol právnická osoba, ktorá v rámci predmetu svojho podnikania poskytuje spotrebiteľský úver a žalobkyňa je spotrebiteľom, keďže je fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

26. Súd vykonaným dokazovaním mal tiež za preukázané, že v zmluve o pôžičke absentuje údaj požadovaný zákonom o spotrebiteľských úveroch v zmysle § 4 ods. 2 písm. i) a to údaj o termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve je uvedený iba počet splátok a výška mesačnej splátky. Takéto znenie zmluvy je pre bežného spotrebiteľa nejasné, neurčité a nie je ani v súlade s uvedeným zákonným ustanovením.

V zmluve sa uvádza len výška splátky bez bližšej špecifikácie, t.j. nie je splnená požiadavka, aby zmluva obsahovala výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Zákonom stanovené členenie a uvedenie jednotlivých čiastok úveru predstavuje prehľadné vymedzenie povinností dlžníka tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke, a aby zároveň nebolo možné, aby si veriteľ voči dlžníkovi uplatňoval aj nároky, na ktoré nemá právo.

Z uvedeného je zrejmé, že povinnými náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa úpravy platnej v čase uzatvorenia zmluvy medzi žalobkyňou a pôvodným veriteľom bola aj výška, počet a termín splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, pričom slová výška, počet a termín splátok sa viaže ku každej tam z uvedených zložiek spotrebiteľského úveru, teda tak k istine, ako aj k úrokom a iným poplatkom. Je teda jednoznačne, že v každej zmluve musí byť uvedená tak výška istiny, ako aj úrokov a iných poplatkov, taktiež aj ich počet a termín splátok.

Musí byť bez akýchkoľvek pochybností ustálené, že účelom uvedenej právnej úpravy je poskytnutie ochrany spotrebiteľovi. Spotrebiteľ má byť totiž informovaný o výške úrokov z úveru a poplatkoch

súvisiacich s úverom. Žalobca pritom ako dodávateľ má zákonnú povinnosť v zmluve o spotrebiteľskom úvere uviesť údaje o výške úrokov a poplatkov a to priamo v zmluve so sankciou straty práva na úroky a poplatky. Iba takáto informácia pre spotrebiteľa prispieva k transparentnosti trhu a umožňuje spotrebiteľovi poznať rozsah svojho záväzku. Žalovaný v predmetnom prípade však túto možnosť nemal, keďže výška úrokov a poplatkov nie je uvedená v zmluve o spotrebiteľskom úvere (porovnaj uznesenie NS SR sp.zn. 2Cdo/245/2010).

Špecifikácia splátok úveru má svoj význam aj v tom, že spotrebiteľ má možnosť v prípade sankcie bezpoplatkovosti priamo zistiť, ktorej časti splátky sa táto sankcia týka. Spotrebiteľ má tiež možnosť kontroly, či v splátke použitej na účely výpočtu RPMN nie je uvedený poplatok, ktorý sa do RPMN nesmie započítať. RPMN pritom predstavuje dôležitý údaj o celkových nákladoch na úver. Špecifikácia splátok úveru môže odhaliť aj nekalé obchodné praktiky, ak by nedošlo k naplneniu predzmluvných informácií o splátkach úveru (cieľ podľa II. bod 2 smernice 2008/48/ES). (Pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/99/2017 zo dňa 29.05.2018, sp. zn. 16Co/8/2018 zo dňa 17.08.2018).

27. Súd v súlade s vyššie uvedeným, tak ako aj uvádzal žalovaný, poukazuje na rozsudok Súdneho dvora z 9.11.2016 vo veci C-42/15 v ktorom sa uvádza, že zmluva o úvere, resp. jej náležitosti nemusia byť obsiahnuté na jednom dokumente, avšak, vzhľadom na platnú právnu úpravu, dokumenty, v ktorých sú obsiahnuté náležitosti podľa § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, musia mať písomnú formu, ktorá pre svoju platnosť vyžaduje podpis účastníka zmluvného vzťahu. Súdny dvor v uvedenom rozsudku uviedol, že „článok 10 ods. 1 a 2 smernice 2008/48 v spojení s článkom 3 písm. m) tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil na jednej strane, že zmluva o úvere, ktorá patrí do pôsobnosti smernice 2008/48 a ktorá je vypracovaná písomne, musí byť podpísaná zmluvnými stranami, a na druhej strane, že táto požiadavka podpísania sa vzťahuje na všetky náležitosti tejto zmluvy uvedené v článku 10. ods. 2 smernice.

28. V zmluve je nesprávne uvedená aj výška celkových nákladov spojený s poskytnutím úveru a to v sume 1 241,50 eur (37 401,46 Sk), pričom výška skutočných nákladov spojených s poskytnutým úverom bola 1 242,78 eur (37 440,- Sk) a súd preto dospel k záveru, že nie je naplnená ani dĺžka § 4 ods. 2 písm. j) Zákona o spotrebiteľských úveroch.

29. Súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je potrebné podľa § 4 ods. 3 Zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov.

30. Pravidlá pre spotrebiteľské úvery predpokladajú ochranu vrátane eurokonformného výkladu zákonov pre prípad, že veriteľ poskytol úver za takých okolností, že sa spotrebiteľia zmluvnými konštrukciami ocitli zo sféry spotrebiteľských úverov mimo tejto sféry, napr. cit., Členské štáty zabezpečia, že úverové zmluvy neznižujú, na škodu spotrebiteľa, ustanovenia vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré vyplývajú alebo sú v zhode s touto smernicou. ... Členské štáty taktiež zabezpečia, aby sa ustanovenia, ktoré prijímú na vykonanie tejto smernice, neobchádzali v dôsledku formulácie dohôd, najmä však formou rozdelenia čiastky úveru do niekoľkých dohôd (čl. 14 smernice Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru, ďalej aj smernica Rady 87//102/EHS).

Súd je toho názoru, že ak sa spotrebiteľovi poskytol úver za takých okolností, že sa ním obišli pravidlá spotrebiteľských úverov, potom treba spotrebiteľom poskytnúť ochranu v spornom úverovom vzťahu.

31. K otázke bezúročnosti a bezpoplatkovosti v nadväznosti na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci Bírová (C-42/15), tak ako uvádzal žalovaný, súd poukazuje, že je potrebné brať do úvahy a priori temporálne súvislosti a otázku času vzniku spornej zmluvy, ktorá dopadá na obdobie účinnosti prvej smernice o spotrebiteľských úveroch (smernica Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986), ktorá nevyžadovala plnú harmonizáciu. Úvahy Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15 sú preto na uvedenú vec neaplikovateľné.

32. Veriteľovi z predmetnej úverovej zmluvy tak vznikol iba na vrátenie finančných prostriedkov, ktoré boli žalobkyni reálne poskytnuté a to vo výške 1 991,64 eur. Doposiaľ však žalobkyňa zaplatila už sumu 3 741,13 eur, vzniklo tak bezdôvodné obohatenie vo výške 1 749,49 eur.

O plnenie bez právneho dôvodu ide tam, kde právny dôvod od samého začiatku neexistoval, ale aj vtedy, ak dodatočne odpadol. Neexistencia právneho dôvodu od začiatku znamená, že vôbec nenastala právna skutočnosť, ktorá by mala za následok vznik právneho vzťahu, obsahom ktorého by bola povinnosť a zároveň právo na poskytnuté plnenie. V prípade takéhoto plnenia získava majetkovú hodnotu ten, kto plnenie prijíma bez právneho dôvodu. Bezdôvodné obohatenie je konštruované ako záväzkový právny vzťah medzi tým, kto sa na úkor iného obohatil, a tým, na úkor koho došlo k bezdôvodnému obohateniu. Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať (§ 451 ods. I OZ) tomu, na úkor koho sa získal (§ 456 OZ). (rozsudok NS SR 3Cdo52/2005).

33. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že nárok žalobkyne na zaplatenie sumy 1 749,49 eur titulom vydania bezdôvodného obohatenia je dôvodný.

34. Žalovaný v konaní vzniesol námietku premlčania vo vzťahu k uplatnenému nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia a to z dôvodu uplynutia subjektívnej premlčacej doby na strane žalobkyne. Súd sa preto v ďalšom touto námietkou zaoberal.

Podľa ustanovenia § 107 odsek 1 a 2 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Vo vzťahu k tejto námietke žalovaného súd uvádza, že pri práve na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia plynie jednak subjektívna dvojročná premlčacia doba plynúca odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil, a objektívna trojročná premlčacia doba plynúca odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu, resp. desaťročná pri úmyselnom bezdôvodnom obohatení. V danom prípade však podľa názoru súdu objektívna premlčacia doba je desaťročná, pretože bezdôvodné obohatenie žalovaného súd považuje za úmyselné.

Pôvodný veriteľ ako banka má v predmete činnosti dlhodobé poskytovanie úverov a jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Preto ak veriteľ obchádzal zákon o spotrebiteľských úveroch tým, že ním predložená úverová zmluva nemá zákonom stanovené náležitosti, toto jeho konanie sa nedá hodnotiť inak ako úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu.

Zároveň z vykonaného dokazovania vyplýva, že žalobkyňa sa dozvedela o bezdôvodnom obohatení dňa 09.06.2016, keď oslovila združenie na ochranu spotrebiteľa HOOS, čoho dôkazom je prehlásenie združenia doložené do súdneho spisu, preto súd zastáva názor, že nakoľko žaloba v danej právnej veci bola podaná dňa 21.05.2018, bola podaná i v rámci dvojročnej subjektívnej doby. Obdobne premlčanie posúdil napr. aj Okresný súd Svidník v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove v rozsudku sp.zn. 2C/79/2010-260 z 23.10.2013.

Len pre úplnosť súd poukazuje na obdobné rozhodnutia odvolacích súdov a to Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Co/293/2014, 2Co/9/2012, 3Co/89/2011, 5Co/134/2012, 7Co/84/2011, 12Co/16,17,18/2016, 17Co/50/2015, 18Co/282/2015, 20Co/295/2016, 21Co/72/2014, rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 9Co/648/2013.

Súd preto považoval vznesenú námietku premlčania zo strany žalovaného za nedôvodnú.

35. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti preto súd žalovaného zaviazal na vydanie bezdôvodného obohatenia žalobkyne vo výške 1 749,49 eur a nakoľko sa s plnením peňažného záväzku dostal do omeškania a to preukázateľne druhým dňom nasledujúcim po doručení žaloby, keď žaloba bola žalovanému doručená dňa 30.05.2018, pričom doručenie žaloby súd považoval za kvalifikovanú výzvu na zaplatenie sumy 1 749,49 eur. Súd preto žalobkyne odo dňa 31.05.2018 priznal aj nárok na úrok z omeškania v zákonnej výške 5 % ročne zo sumy 1 749,49 eur.

36. Okrem nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia si žalobkyňa v konaní uplatnil aj nárok na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej v Obchodných podmienkach, v článku 4. Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie - bod 4.6.

Podľa § 298 ods. 1 CSP, súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

Podľa § 298 ods. 2 CSP, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

37. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

38. Vzhľadom na charakter sporu je potrebné uviesť, že práve spotrebiteľské právo je určené na efektívne zamedzenie používania neprijateľných podmienok. Vychádzajúc zo znenia čl. 38 Charty základných práv Európskej únie, Politiky Únie zabezpečia vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa, a znenia čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, Únia v snahe podporiť záujmy spotrebiteľov a zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov prispieva k ochrane hospodárskych záujmov spotrebiteľov. V rámci politiky Európskej únie je sledovaný cieľ vytvorenia regulatívneho rámca na to, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe zmluvných podmienok v súlade s drobnými mravmi a bola tak zachovaná fiduciárna podstata záväzkového vzťahu medzi ním a spotrebiteľom.

39. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne vzhľadom na možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takého vzťahu je charakteristické, že podnet k zmluvnému rokovaniu pochádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednanie pripravený, pri kontraktácii je využívaný moment prekvapenia a neskúsenosti spotrebiteľa.

40. Pri žalobe o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky súd neskúma naliehavosť právneho záujmu, keďže ide o osobitný druh žalôb vyplývajúci z právneho predpisu, v danom prípade z § 3 ods. 3, 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Za neprijateľnú považuje odvolací súd aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti

záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch).

41. Z vymedzenia zmluvnej podmienky v žalobnom návrhu je súdu z úradnej moci známe, že sa jedná o zmluvnú podmienku ktorá v rovnakom znení používaná zo strany pôvodného veriteľa už boli rozhodnutiami súdov určená za neprijateľnú zmluvnú podmienku z dôvodu, že spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán sporu na úkor spotrebiteľa. Pozri nap. rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4Co/34/2016.

Súd poukazuje na znenie § 53a Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa. Súd v takomto prípade ex offo prihliada na dané skutočnosti a z takto uplatnenej zmluvnej podmienky nárok v konaní neprizná.

Občiansky zákonník obsahuje demonštratívny výpočet neprijateľných zmluvných podmienok. To znamená, že súdu nebráni žiadna prekážka, aby vyvodil dôsledky zo zmluvného dojednaní v štandardnej formulárovej zmluve, ak spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

42. Podľa § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak.

Sú je toho názoru, že zmluvná podmienka dojednaná v spotrebiteľskej zmluve, podľa ktorej sa zaplatená suma spotrebiteľom započíta najprv na príslušenstvo pohľadávky a až na poslednom mieste na samotnú pohľadávku, čím sa výrazne navyšuje náklady spotrebiteľa spojené s úverom oproti situácii, ak by sa jeho platby použili v súlade s úpravou obsiahnutou v § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

Zistenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky predstavuje jeden z prostriedkov ochrany spotrebiteľov a zároveň dáva základ pre zváženie prípadnej satisfakcie. Za takúto nepochybne možno považovať aj zmluvnú podmienku obsiahnutú v Obchodných podmienkach, v článku 4. Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie - bod 4.6., ktorou veriteľ jednostranne určil spôsob započítania jednotlivých splátok úveru, najskôr na príslušenstvo a v poslednom rade na istinu, čím sa nepochybne, ako dodávateľ vo svojich formulárových zmluvách odklonil od ust. § 566, ods. 2 Občianskeho zákonníka neprospech spotrebiteľa. Ak totiž zmluva umožňuje ľubovôľu dodávateľa v tak závažnej otázke, akou je rozhodovanie o účele platby, teda svojvoľné rozhodovanie o výške nielen príslušenstva, ale v konečnom dôsledku aj o výške samotnej istiny pohľadávky, je v tejto časti hrubo nevyvážená a nepochybne v neprospech spotrebiteľa, navyiac ak nie je spotrebiteľom osobitne vyjednaná, ale je v rámci kontraktácie zahrnutá v režime tzv. štandardnej typovej zmluvy. V takomto prípade ide vždy o neprijateľnú zmluvnú podmienku.

43. Ohľadom námietky žalovaného o nedostatku jeho pasívnej vecnej legitímácie vo vzťahu k určeniu neprijateľnosti zmluvnej podmienky, nakoľko na neho bola pohľadávka zo zmluvy o úvere iba postúpená, súd je toho názoru, že táto námietka žalovaného nie je dôvodná. Súdu z ust. § 299 ods. 2 CSP v spojení s § 298 CSP a § 53a Občianskeho zákonníka vyplýva povinnosť v spotrebiteľských sporoch skúmať ne/prijateľnosť zmluvných podmienok, a to bez ohľadu na skutočnosť, či v konaní vystupuje sám dodávateľ alebo jeho právny nástupca, pričom súdu nič nebráni judikovať neprijateľnosť zmluvnej podmienky v spore, v ktorom ako strana vystupuje právny nástupca dodávateľa. Opačným postupom (nemožnosť judikovania zmluvnej podmienky ako neprijateľnej v spore s právnym nástupcom dodávateľa a nutnosť iniciovať ďalšie, osobitné konanie vo vzťahu k dodávateľovi za účelom možnosti judikovania podmienky ako neprijateľnej, ktorej neprijateľnosť bola zistená v konaní s jeho právnym nástupcom) by bolo značne sťažené docielenie zámeru zákonodarcu pozbaviť spotrebiteľské vzťahy neprijateľných zmluvných podmienok.

Výklad prezentovaný žalovaným sa prieči aj komunitárnemu právu, judikatúre SD EÚ. V čl. 7 ods. 2 Ústavy SR je deklarovaná záväznosť právnych aktov Európskej únie a ich prednosť pred zákonmi SR (princíp priority). Vnútroštátne rozhodnutie teda musí byť v súlade s rozhodovacou líniou Súdneho dvora EÚ. Cieľ čl. 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách zbaviť spotrebiteľa neprijateľných podmienok „musí byť napĺňaný v rovine pravidiel verejného poriadku (bod 50 uznesenia Súdneho dvora EÚ POHOTOVOSTĚ/K. C-76/10). Zámerom možnosti prieskumu zmluvných dojednaní a ich judikovania ako neprijateľných, neplatných vnútroštátnym súdom je snaha o vylúčenie neprímeraných podmienok, ktoré zhoršujú kvalitu života, zo života bežných ľudí a tak naplnenie cieľa čl. 6 smernice Rady 93/13/EHS „postarať sa, aby spotrebiteľov neprijateľné klauzuly v zmluvách nezaväzovali“.

Za stavu, že dodávateľ sa rozhodne svoju pohľadávku voči spotrebiteľovi postúpiť na iný subjekt, berie na seba aj riziko a musí rátať so situáciou, kedy v súdnom konaní budú podrobené prieskumu zmluvné dojednania, z ktorých dodávateľ odvodzuje vznik postupovanej pohľadávky a kedy posúdenie podmienok môže vyústiť do judikovania ich neprijateľnosti. Za daného stavu súd je toho názoru, že žalovaný ako právny nástupca dodávateľa je vecne legitimovaný aj vo vzťahu k určeniu zmluvnej podmienky za neprijateľnú.

Pozri rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11Co/315/2014 zo dňa 29.04.2015, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/2012/2016 zo dňa 31.10.2017.

44. Súd žalobu aj v tejto časti považoval za dôvodnú a preto určil neprijateľnosť zmluvnej podmienky tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

45. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V danej právnej súd žalobe v celom rozsahu vyhovel a preto žalobkyni v súlade s platnou právnou úpravou priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.